

Evanjelizácia na „amazonský spôsob“?

pch24.pl

27. decembra 2019 ✝ Cirkev

Neúspech evanjelizácie v amazonskom regióne je dôkazom toho, že dušpastiersky model „sprevádzania“ iba konzervuje pohanstvo. Avšak v Európe, kde zvyšky viery ešte bojujú o svoje prežitie, tam pohanstvo prináša. Skloňme sa, zapojme sa, hľadajme spoločnú cestu, nekladme príťažké bremená... - slovom: skryme poklad evanjelia, aby sme chudákov nevystrašili.

Výzva poľského Národného kongresu novej evanjelizácie – tentokrát venovaného manželstvu a rodine -, znie: *Máme sprevádzať reálnu rodinu takú, aká je, a nie rodinu ideálnu (...) máme byť v jej blízkosti a nesúdiť, nehodnotiť, pretože naším východiskovým bodom je život, človek.* V tomto vyjadrení cítiť „amazonské“ rozpaky nad vlastnou situáciou a snahu za každú cenu ju nejako zakryť – aby sa náhodou niekto neurazil, či aby sa hriešnik necítil horší.

Je to však škaredá manipulácia. Veď Cirkev predsa pozná hriechy, ktoré trápia dnešnú rodinu a má na ne aj liek. Preto hľadá ľudí, lebo vidí ich hriech i utrpenie. Situácia je už dávno vyhodnotená a Cirkev má pripravené riešenia. Problém je však v tom, že sa rozhodla tieto riešenia skrývať a miesto neho ponúka „sprevádzanie“, ktoré prakticky znamená všeobecnú akceptáciu hriechu. Biskupi sprevádzajú kňazov šíriacich pohoršenie, rodičia sprevádzajú deti žijúce so svojimi partnermi bez uzavretia manželstva; matky sprevádzajú vystatovačné a nemravné dcéry a otcovia – vulgárnych a podráždených synov. Sprevádzame priateľov pri ich ďalších milostných dobrodružstvách, v nových pohlavných inkarnáciách, v rodičovstve *in vitro*...

Sprevádzanie zlodeja pri lúpeži sa nazýva spolupáchateľstvo, pri sprevádzaní v hriechu tento hriech berieme na seba. Naša snaha o to, aby sme tomu druhému nepokazili jeho dobrý pocit, hoci mu hrozí večné zatratenie, má toľko spoločné s evanjelizáciou ako eutanázia s milosrdenstvom.

Držať krok s mladými

Ak chceme do centra evanjelizácie postaviť život a človeka, musíme najprv odtiaľ vyhodiť nielen evanjelizátora, ale aj pravdu Zjavenia a Ježiša Krista so všetkým, čo nám dal. Čiže *de facto* vzdať sa ohlasovania evanjelia. Prečo Cirkev zanechala *poučovanie slovom i písmom, nie raz, ani povrchné, ale často a dôkladne, s použitím jasných a závažných argumentov, aby sa tieto pravdy hlboko vštépili do rozumu a prenikli až do hĺbky srdca* (Pius XI, Casti connubii)? Azda zabudla na príkaz: *Nech spoznávajú a často uvažujú o tom, akú veľkú múdrosť, svätosť a dobrotivosť preukázal Boh ľudskému pokoleniu?*

Pozrime sa do školských lavíc. Nová štruktúra výučby, nový program – aké zmeny plánuje zaviesť pri tejto príležitosti otec Piotr Tomasik, koordinátor Programového úradu pre katechézy? Plánuje *držať krok s mladými, (...) odvážne sa ponoriť do virtuálneho sveta.* Znovu „amazonské tiene“ a sprevádzanie. Namiesto toho, aby sme študovali Sväté písmo, poznávali liturgiu a smerovali k stále zrelšej osobnej

modlitbe podľa príkladu svätých a učiteľov Cirkvi – ponárame sa do virtuálnej reality, aby sme sa tam stretávali s mladými. Aby sme jednoducho boli v ich blízkosti.

Úvahy o katechéze detí a mládeže sa dnes redukujú na otázky na úrovni *public relations*. Snaha o „stretávanie“ vytlačila úvahy nad obsahom, ktorý treba odovzdávať. Sviatosť, zbožnosť a kresťanská morálka sú minulosťou. Toto je pravdepodobne tá nepotrebná oblasť katechétovej – remeselníckej, ktorých – podľa otca Tomasika – Cirkev dnes potrebuje oveľa menej než katechétovej – umelcov. To títo katechéti – umelci píšú blogy a vlogy, tancujú na pódiu, či zmixujú nejakú tému na Facebooku. Človek a život budú v centre. A pravdy viery? Všetko skôr poukazuje na tiché presvedčenie, že tieto na evanjelizačných stretnutiach viacej škodia než pomáhajú. Uhášajú ducha a ľudia majú pocit, že sú zbytočne posudzovaní. Veď napokon ide o to, aby sme ľudí spájali, nie rozdeľovali, povzbudzovali ich a nie deprimovali...

Cielom života je večnosť

Dušpastierom s dušou umelca, nie remeselníka, treba venovať slová kňaza profesora Jozefa Ratzingera, ktorými sa prihovril študentom v roku 1964: *Viera, ktorá neuznáva niektoré časti faktov, je v skutočnosti formou odmietnutia viery alebo prinajmenšom veľmi hlbokou formou neviery, ktorá sa obáva, že v konfrontácii s realitou by neobstála. Takáto neviara nechce uznať, že viera je sila, ktorá víťazí nad svetom.*

Pre moderného človeka je vykúpený, ale ešte nespasený svet neznesiteľným faktom, je to pre neho jasný dôkaz neúčinnosti evanjelia. Pretože v civilizácii stojacej na technológii a na predstave ustavičného pokroku, je dobré iba to, čo je efektívne, to, čo funguje okamžite a hneď prináša požadovaný účinok. *Úspech nie je Božie meno* – pripomína kardinál Jozef Ratzinger vo svojom príhovore katechétovej (Rím, 9. – 10. decembra 2000).

Možno to je dôvod, prečo evanjelium, ktoré sa predtým považovalo za nástroj na získavanie zástupcov, čoraz častejšie prehráva s psychoterapiou a sociálnym inžinierstvom. Nejde predsa o to, aby sme získali každého, ale o to, že v Kristovi život nadobúda nový rozmer, dosahuje zmysel a plnosť. Ideál novej evanjelizácie má pravdepodobne tu niekde svoje korene – v snahe vrátiť do spoločenstva všetkých tých, ktorí sa topia v civilizačnej kríze osamelosti, strateného zmyslu života a zotročenia. Je však veľmi ľahké obmedziť túto inšpiráciu iba na *ľudsky podanú ruku* a zanedbať pritom jej *nomen omen*, nadprirodzený horizont. Zdá sa, že na tom spočíva „amazonský vírus“.

V atmosfére spoločenskej benevolencie sa zabudlo, že naše životy sa stávajú skutočne hodnotnými a veľkými **iba vtedy, keď je ich mierou večnosť, nie dočasné šťastie**. Keď stotožníme evanjelizáciu so šťastím, nenájdeme odvahu kázať o hriechu tam, kde sú ľudia relatívne spokojní, pretože nepoznajú hriech. Nebudeme kázať o čistote kmeňom, v ktorých prevládajú polygamné manželstvá, aby sme nerozbíjali ich rodiny, a z tých istých dôvodov nebudeme vyzývať na obrátenie ženu, ktorá našla lásku a materstvo v inom vzťahu. Skôr sa budeme zaoberať vzťahovou terapiou a uzdravovaním minulosti, než požadovať obrátenie či odovzdanie vlády nad svojimi životmi Kristovi. Deťom a mládeži budeme hovoriť o Ježišovi – priateľovi na celý život, ktorý ich chce sprevádzať vo všetkom, čo robia – ale ani za svet nespomenieme Jeho jednotu s Nebeským Otcom až po smrť a že práve v tomto Ho máme nasledovať.

Kto ignoruje kríž, ignoruje podstatu kresťanstva – pripomína katechétovej kardinál Ratzinger. – *Táto tajomná perspektíva zjednotenia človeka s Bohom v Kristovi je odpoveďou na hlad, ktorý sa*

skrýva v závislostiach, hlad po nekonečnej slobode a bezhraničnom šťastí.

A keď už sme všetky tieto témy starostlivo vynechali, určite nenájdeme odvahu zmieniť sa o Božej spravodlivosti. Bez nej zasa nenájdeme potešujúce slová pre zranených alebo výstrahu pre zatvrdených, ani nevzbudíme v srdciach vďačnosť za veľký dar vykúpenia.

Neviera evanjelizátorov

Ak cieľom evanjelizácie má byť iba „obohacujúce stretnutie“ s človekom a nie jeho úplná premena, potom si dajme pokoj s náukou a zaoberajme sa dôležitejšími vecami, ako je dobrá spolupráca, ovzdušie bratstva, pocit prijatia, odstraňovanie chudoby, angažovanosť, pričom kňazov nahraďme osvedčenými odborníkmi.

V tejto deformovanej pastoračnej logike sa skrýva hrozné, nahlas nepomenované, ale narastajúce pohrdanie „zbytočným bremenom“, za aké je považované úsilie verne kráčať po ceste, ktorú ukázal Boh. Kto sa celý život obracia na Pána, už tu na zemi žije v Božej prítomnosti. Čím iným je odopieranie ľuďom tejto duchovnej skúsenosti v mene láskavosti, veľkodušnosti a úcty k nim, ak nie znakom hlbkej neviery, ktorou trpia súčasní apoštoli?

Kinga Wenklar

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/evanjelizacia-na-amazonsky-sposob/>